

V naší práci jsme se pokusili analyzovat některé poznatky vztahující se k etnické situaci na severovýchodním Slovensku. Důsledkem složitých a specifických historických, geografických, ekonomicko-sociálních a dalších poměrů je nevyhraněná etnická sebeidentifikace zdejších občanů. Tato skutečnost vyplývá i z terénního výzkumu, který jsme prováděli v okolí Sniny a Ubl'ya.

Pro formování etnické identity zdejších občanů je podstatný vliv charakteristických rysů prostředí, ve kterém žijí. Obyvatelstvo sv. Slovenska je dlouhodobě společné (bez ohledu na národnost) determinováno specifickými geografickými (odlehlost, hornaté nepřístupné území s hustým zalesněním nebo loukami a pastvinami), ekonomickými (nevyvinutá infrastruktura, zastavěný průmysl, nezaměstnanost) a kulturními (dřevěná sakrální lidová architektura, náboženství) poměry. I když se poukazuje na etnický charakter některých kulturních jevů (dřevěné kostelíky jako projev kultury příslušníku rusínského etnika), otázkou zkoumání této skutečnosti jsme se hlouběji nezabývali.

V oblasti etnické problematiky tohoto regionu jsme svědky dlouhodobých permanentních polemik mezi zastánci prorúsínské a proukrajínské koncepce, kteří odlišně interpretují celou řadu skutečností. Podstatný spor se vede o to, zda jsou Rusíni samostatnou etnickou skupinou nebo subetnikem ukrajínského národa. Zastánci obou koncepcí se dlouhodobě liší v názorech na klíčové záležitosti související s danou problematikou (původ obyvatel, etnogeneze, historický vývoj Rusínů a Ukrajinců apod.). Vzhledem k mnoha diametrálně odlišným názorům a dlouhodobou neochotou po sblížení protikladných stanovisek bylo užitečné paralelně prezentovat obě koncepce bez nároku na vynášení hodnotících soudů. Proto nebylo naším záměrem nějakým způsobem "rozuzlit" spor těchto dvou koncepcí a najít "pravdu".